

**OBRANNÁ
STRATÉGIA
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY**

2021

OBSAH

ÚVOD	5
VÝCHODISKÁ OBRANNEJ POLITIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY	7
I. Strategický kontext obrany štátu	8
II. Politicko-vojenské závery z hodnotenia bezpečnostného prostredia	9
OBRANNÁ POLITIKA SLOVENSKEJ REPUBLIKY	11
I. Základný cieľ, zásady a základný nástroj obrannej politiky	12
II. Riadenie obrany štátu	15
III. Výstavba a rozvoj ozbrojených síl	17
IV. Príprava a rozvoj podpory obrany štátu	20
V. Podpora obranného priemyslu Slovenskej republiky	22
VI. Príprava obyvateľstva na obranu štátu	23
VII. Zabezpečenie zdrojov na obranu štátu	25
ZÁVER	27

ÚVOD

1. Obranná stratégia Slovenskej republiky je zásadným strategickým dokumentom, ktorý určuje základné prístupy Slovenskej republiky k zabezpečeniu svojej obrany.

2. Obranná stratégia Slovenskej republiky vychádza z Ústavy Slovenskej republiky, Charty Organizácie Spojených národov a iných medzinárodných zmlúv a dohôd a zohľadňuje strategické dokumenty Organizácie Severoatlantickej zmluvy (ďalej len „NATO“), Európskej únie (ďalej len „EÚ“) a ďalšie relevantné dokumenty upravujúce oblasť obrany, pričom nadväzuje na Bezpečnostnú stratégiu Slovenskej republiky.

3. Obranná stratégia Slovenskej republiky reflektuje meniace sa bezpečnostné prostredie, stav zabezpečenia obrany štátu a poznatky z realizácie obrannej politiky Slovenskej republiky a rozvoja systému obrany štátu. Formuluje východiská obrannej politiky, jej ciele, spôsoby a nástroje ich napĺňania.

**VÝCHODISKÁ
OBRANNEJ
POLITIKY
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY**

I. Strategický kontext obrany štátu

4. Slovenská republika zodpovedá za svoju obranu. Zachováva mier, bráni svoju zvrchovanosť, územnú celistvosť a nedotknuteľnosť hraníc a plní záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je viazaná.

5. Žiaden štát nie je schopný samostatne čeliť celému spektru bezpečnostných hrozieb. Najvyššiu úroveň zabezpečenia obrany Slovenskej republiky vytvára synergia jej obranných kapacít s obrannými kapacitami ostatných členských štátov NATO a EÚ a funkčnosť a vnútorná súdržnosť týchto organizácií.

6. NATO predstavuje primárny rámec zabezpečovania obrany Slovenskej republiky a preto je pre ňu spojenectvo s ostatnými členskými štátmi NATO životne dôležité. Ku kolektívnej obrane v rámci NATO neexistuje pre Slovenskú republiku lepšia alternatíva. Zabezpečovanie jej obrany posilňujú možnosti, ktoré poskytuje Spoločná bezpečnostná a obranná politika EÚ.

7. Členstvo v NATO a EÚ umožňuje Slovenskej republike spoločne s ostatnými spojencami a partnermi budovať spôsobilosti, ktoré by samostatne nebola schopná zabezpečiť. Účasť na obrannom úsilí v rámci NATO a EÚ zväčšuje možnosti presadzovať bezpečnostné záujmy Slovenskej republiky vo svete a ovplyvňovať širšie bezpečnostné prostredie.

8. Obrana štátu je súčasťou zachovávanía jeho bezpečnosti. Slovenská republika používa Ozbrojené sily Slovenskej republiky (ďalej len „ozbrojené sily“) a ďalšie obranné spôsobilosti v rámci celospoločenského úsilia o zachovanie bezpečnosti štátu flexibilne aj pri jej nevojenskom ohrození.

9. Obranné výdavky Slovenskej republiky boli dlhodobo významne pod úrovňou 2 % HDP. Spolu s neplnením rozvojových plánov to viedlo k nedostatkom v oblasti kapacít a spôsobilostí ozbrojených síl a podpory obrany štátu s dopadom na obranyschopnosť Slovenskej republiky.

„Slovenská republika zodpovedá za svoju obranu. ... Ku kolektívnej obrane v rámci NATO neexistuje... lepšia alternatíva.“

II. Politicko-vojenské závery z hodnotenia bezpečnostného prostredia

10. Na základe hodnotenia bezpečnostného prostredia Bezpečnostnou stratégiou Slovenskej republiky má na zabezpečovanie obrany štátu významný vplyv predovšetkým:

a) stupňovanie mocenského súperenia štátov, porušovanie medzinárodného práva, pretrvávanie používania ozbrojenej sily v medzinárodných vzťahoch, zvyšovanie kapacít moderných konvenčných ozbrojených síl a jadrových síl štátov a ich bojového potenciálu a narastanie spôsobilostí neštátnych aktérov ohroziť bezpečnostné záujmy štátov,

b) erózia režimov kontroly zbrojenia a odzbrojenia a opatrení na posilňovanie dôvery a bezpečnosti v Európe, šírenie zbraní hromadného ničenia a ich nosičov a zavádzanie raketových zbraní novej generácie,

c) rozvoj a šírenie technológií a ich vojenské využitie, ktoré zvyšujú sofistikovanosť hrozieb, komplexnosť ich účinkov, možnosti ohrozenia štátu a skracujú čas na jeho reakciu,

d) nárast hrozieb súvisiacich s využívaním kybernetického priestoru a vesmíru ako operačných domén, ktoré môžu negatívne ovplyvniť riadenie obrany štátu, velenie ozbrojeným silám a funkčnosť infraštruktúry dôležitej pre obranu štátu,

e) zhoršené bezpečnostné prostredie v Európe najmä v dôsledku narušenia zvrcho-

vanosti a územnej celistvosti Ukrajiny Ruskou federáciou a ďalších ozbrojených konfliktov vo východnej časti Európy a v severnej Afrike a na Blízkom východe,

f) nestabilita a napätie medzi štátmi a koncentrácia rozsiahleho a moderného vojenského potenciálu v blízkosti hraníc členských štátov NATO a EÚ,

g) šírenie propagandy a dezinformačné aktivity, ktoré môžu negatívne ovplyvňovať súdrž-

nosť a akcieschopnosť NATO a EÚ a vo vnútri štátu narušovať stabilitu demokratického politického systému a rozhodovacie mechanizmy, oslabovať dôveru ob-

čanov v demokratický a právny štát a ich vôľu brániť ho, prispievať k polarizácii spoločnosti, podporovať extrémizmus a spochybňovať význam členstva v NATO a EÚ,

h) činnosť cudzích spravodajských služieb, najmä ich úsilie o prienik do orgánov štátnej správy a ďalšie formy získavania informácií o zabezpečovaní obrany štátu,

i) terorizmus s potenciálom ohrozenia Slovenskej republiky a jej spojencov a partnerov,

j) masívna nelegálna migrácia súvisiaca najmä s nefunkčnými štátmi a zmenou klímy, globálne zdravotné hrozby, extrémizmus vrátane jeho prieniku do ozbrojených síl, ostatných výkonných prvkov systému obrany štátu a do orgá-

„Slovenská republika zabezpečuje svoju obranu a plní medzinárodné záväzky v zhoršenom a dynamicky meniacom sa bezpečnostnom prostredí...“

nov štátnej správy a pôsobenie subjektov zameraných na svojvoľné preberanie úloh ozbrojených síl alebo ozbrojených zborov, na ktoré má výhradný monopol štát.

11. Implikácie pre obrannú politiku Slovenskej republiky sú tieto:

a) Slovenská republika zabezpečuje svoju obranu a plní medzinárodné záväzky v zhoršenom a dynamicky meniacom sa bezpečnostnom prostredí, ktoré sa vyznačuje nestabilitou a nízkou predvídateľnosťou jeho vývoja,

b) hrozba ozbrojeného útoku proti Slovenskej republike je nízka najmä vďaka jej členstvu v NATO a EÚ, nemožno ho však úplne vylúčiť, ako ani ozbrojený útok proti inému členskému štátu, ktorý vyvolá plnenie zmluvných záväzkov Slovenskej republiky,

c) zvyšujú sa nároky na kvalitu fungovania systému obrany štátu vrátane informačnej podpory rozhodovania a na pripravenosť obranných kapacít Slovenskej republiky,

d) vývoj vojenských a nevojenských hrozieb, vrátane hybridného pôsobenia, vyžaduje posilnenie odolnosti štátu vojenskými aj civilnými prostriedkami,

e) účinne predchádzať a reagovať na bezpečnostné hrozby je možné len spoluprácou v rámci medzinárodných organizácií, ktorých je Slovenská republika členom.

12. Slovenská republika na potrebu zabezpečenia svojej obrany, výhody a zodpovednosti plynúce z členstva v NATO a EÚ, stav svojej obranyschopnosti a zhoršené bezpečnostné prostredie reaguje vo svojej obrannej politike.

**OBRANNÁ
POLITIKA
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY**

I. Základný cieľ, zásady a základný nástroj obrannej politiky

13. Základným cieľom obrannej politiky Slovenskej republiky je zachovanie jej zvrchovanosti, územnej celistvosti a nedotknuteľnosti hraníc, ktoré sú nevyhnutnou podmienkou bezpečnosti štátu. Na plnenie tohto cieľa posilňuje vlastnú obranyschopnosť a tak prispieva k zvyšovaniu akcieschopnosti NATO a EÚ v oblasti obrany.

14. Za obranu štátu zodpovedá vláda Slovenskej republiky. Na tvorbe a realizácii obrannej politiky sa podieľajú aj Národná rada Slovenskej republiky, prezident Slovenskej republiky, orgány štátnej správy, orgány územnej samosprávy, súdy, prokuratúra, právnické a fyzické osoby.

15. Obrana Slovenskej republiky je povinnosťou a vecou cti jej občanov. Narastá význam porozumenia občanov obrane štátu a účasti na nej.

16. Slovenská republika, ako zodpovedný štát, spoľahlivý spojenec a dôveryhodný partner v medzinárodných vzťahoch, uplatňuje tieto zásady obrannej politiky: mierové riešenie sporov a prevencia, odstrašovanie, právo na sebaobranu, primeranosť a komplexnosť.

„Základným cieľom... je zachovanie zvrchovanosti, územnej celistvosti a nedotknuteľnosti hraníc... ... zásadami sú: mierové riešenie sporov a prevencia, odstrašovanie, právo na sebaobranu, primeranosť a komplexnosť. ... Základným nástrojom... je systém obrany štátu.“

17. Slovenská republika uprednostňuje mierové riešenie sporov. Usiluje sa o mierové spolumoženie s ostatnými štátmi a koná v súlade s cieľmi a zásadami Charty Organizácie Spojených národov a ďalšími princípmi medzinárodného práva.

18. Slovenská republika v rámci prevencie konfliktov nepretržite vyhodnocuje bezpečnostné

hrozby a ich riziká a podieľa sa na podpore mieru, bezpečnosti a stability vo svete prostredníctvom preventívnej diplomacie, rozvoja medzinárodnej spolupráce a použitia ozbrojených síl. Podieľa sa na vojenských

operáciách, misiách a aktivitách Organizácie Spojených národov, NATO, EÚ a Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe a medzinárodných koalícií. Ich prostredníctvom prispieva k predchádzaniu a riešeniu kríz a konfliktov, stabilizácii situácie po skončení konfliktu, boju proti terorizmu a podporuje budovanie ozbrojených zložiek iných štátov vrátane partnerov NATO a EÚ.

19. Slovenská republika podporuje posilňovanie globálneho systému kontroly zbrojenia, odzbrojenia a nešírenia zbraní hromadného

ničenia a ich nosičov, dodržiavanie zmluvného rámca kontroly konvenčných zbraní a opatrení na posilňovanie dôvery a bezpečnosti v Európe. Na efektívne fungovanie týchto kontrolných režimov podporuje ich modernizáciu a uplatňovanie na nové zbraňové systémy, posilňovanie zodpovednosti ich účastníkov za plnenie záväzkov a ich riadnu verifikáciu.

20. Základom odstrašovania od ozbrojeného útoku proti Slovenskej republike je kolektívny odstrašujúci a obranný potenciál NATO a odhodlanie brániť sa. Kľúčovú úlohu zohrávajú jadrové zbrane spojencov. Slovenská republika k dôveryhodnosti kolektívneho odstrašenia prispieva svojimi obrannými kapacitami a spoločne s členskými štátmi NATO opatreniami na potvrdenie solidarity medzi spojencami vrátane predsunutej vojenskej prítomnosti NATO a spoločných vojenských cvičení.

21. Slovenská republika považuje kolektívnu obranu za najúčinnjší spôsob zabezpečovania svojej obrany. V tomto rámci udržiava a rozvíja svoju schopnosť odolávať ozbrojenému útoku. Vytvára podmienky na prijatie zahraničných ozbrojených síl na svojom území vrátane zlepšenia vojenskej mobility a poskytovania podpory ako hostiteľská krajina. Zlepšuje schopnosť vyslať ozbrojené sily na pomoc spojencovi pri jeho kolektívnej obrane.

22. Slovenská republika použije na svoju obranu pri ozbrojenom útoku všetky svoje obranné kapacity a ostatné dostupné zdroje a opatrenia, ktoré má k dispozícii. Je odhodlaná rozhodne reagovať aj na hybridné pôsobenie proti jej zvr-

chovanosti, územnej celistvosti a nedotknuteľnosti hraníc, a to aj pod prahom zvyčajnej reakcie.

23. Slovenská republika sa v rámci obranného úsilia NATO podieľa na plánovacích procesoch, tvorbe síl rýchlej reakcie, vojenských cvičeniach a na vytváraní a činnosti štruktúr NATO vrátane zabezpečenia ich činnosti na vlastnom území. Prispieva k vytváraniu a používaniu spoločných spôsobilostí. V súlade s iniciatívami NATO sa podieľa aj na ďalších opatreniach, ktoré zvyšujú kolektívny odstrašujúci a obranný potenciál a schopnosť jeho použitia vrátane rozvoja vojenských a civilných spôsobilostí.

24. Slovenská republika prispieva k rozvoju Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ pri zachovaní jej komplementarity a vyhýbaní sa duplicitám s NATO. Využíva možnosti užšej obrannej spolupráce v EÚ. Plní právne záväzné povinnosti vyplývajúce zo Stálej štruktúrovanej spolupráce (PESCO) vrátane vytvárania vojenských spôsobilostí a použitia ozbrojených síl. Pri tom sa podieľa aj na plánovacích procesoch, Koordinovanom výročnom preskúmaní v oblasti obrany (CARD) a podporuje konkurencieschopnosť a inovatívnosť európskej priemyselnej a technologickej základne. Tým prispieva aj k napĺňaniu ambície EÚ konať ako globálny aktér a k posilňovaniu európskeho piliera NATO. Podporuje strategické partnerstvo NATO a EÚ v oblasti obrany.

25. Slovenská republika zabezpečuje svoju obranu nepretržite aj v kybernetickom priestore. Vytvára podmienky na efektívne zabezpečova-

nie informačných systémov a sietí strategických a dôležitých objektov obrannej infraštruktúry a prvkov kritickej infraštruktúry.

26. Slovenská republika podporuje iniciatívy NATO a EÚ smerujúce k minimalizácii hrozieb a využitiu príležitostí, ktoré vytvára vesmír na podporu vojenských činností najmä v oblasti spravodajstva, navigácie a komunikácie.

27. Slovenská republika udržiava obranné kapacity na nepretržité plnenie úloh obrany štátu. Pri bezprostrednej hrozbe alebo pri ozbrojenom útoku ich zvýši prostredníctvom mobilizácie ozbrojených síl, opatrení hospodárskej mobilizácie a ďalšími opatreniami na fungovanie vojnového hospodárstva. Ako súčasť schopnosti štátu odolávať ozbrojenému útoku zabezpečí opatreniami hospodárskej mobilizácie aj podmienky na obstaranie životne dôležitých tovarov a služieb nevyhnutných na prežitie obyvateľstva a na zabezpečenie ochrany životne dôležitých zdrojov.

28. Slovenská republika prijíma opatrenia na predchádzanie ohrozenia jej zvrchovanosti, územnej celistvosti a nedotknuteľnosti hraníc a jeho riešenie primerane rozsahu, závažnosti a naliehavosti tohto ohrozenia.

29. Slovenská republika pristupuje k zabezpečeniu obrany štátu komplexne zapájaním vojenských a nevojenských nástrojov, verejného, súkromného a tretieho sektora, politických strán a obyvateľstva do obranného úsilia štátu s dôrazom na koordináciu a synergiu ich pôsobenia.

30. Základným nástrojom obrannej politiky je systém obrany štátu. Systém obrany štátu je súbor riadiacich, výkonných, zabezpečovacích a poradných prvkov, opatrení a ich väzieb na komplexnú prípravu a zabezpečovanie obrany štátu. Slovenská republika prispôsobuje tieto prvky, opatrenia a ich väzby tak, aby systém bol účinný a efektívny vrátane prijímania rozhodnutí v neprehľadnej, nepredvídateľnej a rýchlo sa meniacej situácii.

31. Slovenská republika plnenie základného cieľa svojej obrannej politiky podporí opatreniami v oblasti riadenia obrany štátu, výstavby a rozvoja ozbrojených síl, prípravy a rozvoja podpory obrany štátu, podpory obranného priemyslu Slovenskej republiky, prípravy obyvateľstva na obranu štátu a zdrojov na obranu štátu. Tieto opatrenia prispejú aj k posilneniu odolnosti štátu.

II. Riadenie obrany štátu

32. Cieľom v oblasti riadenia obrany štátu je jeho skvalitnenie prostredníctvom

a) včasnej a koordinovanej identifikácie a analýzy hrozieb a ich rizík,

b) prípravy orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy na riadenie a plnenie úloh obrany štátu,

c) prípravy obranných kapacít a plánovania ich použitia vo väzbe na plánovacie procesy NATO a EÚ,

d) včasného, centralizovaného a kontinuálneho rozhodovania v prepojení s rozhodovaním medzinárodných organizácií,

e) preverovania a kontroly pripravenosti na obranu štátu a hodnotenia obrany štátu,

f) dlhodobej kontinuity obrannej politiky.

33. Na zabezpečenie včasnej identifikácie a analýzy hrozieb a ich rizík, vrátane hybridného pôsobenia, na úseku obrany štátu sa rozvinú spôsobilosti spravodajských služieb, ústredných orgánov štátnej správy a odborných prvkov, ktoré plnia úlohy v tejto oblasti. Systémovo sa usporiada vzájomné zdieľanie informácií, proces koordinovanej medzirezortnej analýzy a postup predkladania informácií príslušným ústavným orgánom a štátnym orgánom na včasné prijatie rozhodnutí.

34. Slovenská republika skvalitní prípravu orgánov štátnej správy a orgánov územnej sa-

mosprávy na riadenie a plnenie úloh obrany štátu. Táto príprava sa zameria na fungovanie systému obrany štátu, zabezpečovanie podpory obrany štátu vrátane podpory poskytovanej zahraničným ozbrojeným silám na území Slovenskej republiky a na zabezpečenie výkonných prvkov systému obrany štátu a potrieb na prežitie obyvateľstva prostredníctvom opatrení hospodárskej mobilizácie.

35. Pripravenosť ústredných orgánov štátnej správy a spravodajských služieb na riadenie a

plnenie úloh obrany štátu sa zlepší aj prostredníctvom cvičení krízového riadenia. V ich rámci sa precvičia procesy Národného systému

reakcie na krízové situácie, zladia sa postupy s NATO a zvýši sa pripravenosť ústavných orgánov Slovenskej republiky na prijímanie rozhodnutí.

36. Slovenská republika zabezpečí interoperabilitu komunikačných a informačných systémov v oblasti riadenia obrany štátu vrátane prenosu utajovaných skutočností so spojencami a partnermi v NATO a EÚ v reálnom čase.

37. Slovenská republika zabezpečí ochranu utajovaných skutočností súvisiacich so zabezpečovaním obrany štátu v súlade so štandardami NATO pri zohľadnení podmienok ich ochrany v čase vojnového stavu alebo vojny.

„Cieľom... je skvalitnenie riadenia obrany štátu... zabezpečením včasnej... analýzy hrozieb a rozhodovania, prípravou riadiacich orgánov... a dlhodobou kontinuitou obrannej politiky.“

38. Slovenská republika zabezpečí vo väzbe na plánovacie procesy NATO a EÚ zvýšenie efektívnosti budovania a použitia obranných kapacít. To podporí koordinovanou prípravou a zladením dokumentácie v oblasti obranného plánovania, plánovania použitia ozbrojených síl na úseku obrany štátu a ich mobilizácie a plánovania hospodárskej mobilizácie na účely obrany štátu. Tento súbor dokumentácie tvorí plán obrany štátu.

39. Slovenská republika zabezpečí včasné rozhodovanie ústavných a štátnych orgánov o opatreniach na úseku obrany štátu v prepojení s rozhodovaním medzinárodných organizácií, a to aj v podmienkach hybridného pôsobenia. Na zachovanie kontinuity a odolnosti riadenia obrany štátu v čase vojnového stavu alebo vojny zabezpečí osobitné plány a materiálno-technické podmienky pre hlavné miesto riadenia obrany štátu.

40. Pripravenosť na obranu štátu sa bude preverovať čiastkovým cvičením alebo komplexným cvičením a v čase vojnového stavu mobilizačným cvičením. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo obrany“) skvalitní kontrolnú činnosť plnenia úloh prípravy a zabezpečovania obrany štátu orgánmi štátnej správy a orgánmi územnej samosprávy a skvalitní hodnotenie zabezpečovania obrany štátu.

41. V záujme dlhodobej kontinuity obrannej politiky a jej spoločenskej podpory vláda Slovenskej republiky rozvinie strategickú komunikáciu vrátane vytvárania priestoru na verejnú

diskusiu o zásadných otázkach zabezpečovania obrany štátu. Stabilitu politického konsenzu o spôsobe zabezpečovania obrany štátu a jej financovania podporí dohoda politických strán.

III. Výstavba a rozvoj ozbrojených síl

42. Cieľom v oblasti výstavby a rozvoja ozbrojených síl je zvýšiť ich kapacity a spôsobilosti v súlade s plánmi tak, aby bolo zabezpečené plnenie všetkých ich úloh. Hlavnou úlohou ozbrojených síl je obrana Slovenskej republiky a plnenie jej medzinárodných záväzkov. Plánovanie výstavby a rozvoja ozbrojených síl vychádza z politicko-vojenskej ambície Slovenskej republiky.

43. Politicko-vojenskou ambíciou Slovenskej republiky je pripravenosť ozbrojených síl na plnenie týchto úloh:

a) efektívne zaručovať obranu Slovenskej republiky všetkými disponibilnými

a zmobilizovanými silami a prostriedkami s využitím pomoci iných členských štátov NATO alebo iných členských štátov EÚ,

b) poskytnúť pomoc členskému štátu NATO v rámci kolektívnej obrany kapacitami a spôsobilosťami v rozsahu záväzkov Slovenskej republiky, ktorých základ tvorí ťažká mechanizovaná brigáda a určené prostriedky vzdušných síl alebo poskytnúť pomoc a podporu členskému štátu EÚ v rovnakom rozsahu kapacít a spôsobilostí,

c) prispievať k mieru, bezpečnosti a stabilite mimo územia Slovenskej republiky spravidla pod vedením medzinárodných organizácií a v súlade s medzinárodným právom nasledovne:

„Cieľom... je zvýšiť kapacity a spôsobilosti ozbrojených síl v súlade s plánmi tak, aby bolo zabezpečené plnenie všetkých ich úloh.“

1. do posilnenej predsunutej prítomnosti NATO a do vojenských operácií a misií maximálne v rozsahu práporu a roty pozemných síl alebo ich nákladového ekvivalentu iných síl, ktoré sa dlhodobo udržiavajú,

2. do síl rýchlej reakcie a síl vysokej pripravenosti NATO a EÚ maximálne v rozsahu práporovej skupiny a práporu pozemných síl alebo ich nákladového ekvivalentu iných síl bez rotácie,

3. celkový príspevok podľa prvého a druhého bodu neprekročí rozsah práporovej skupiny bez rotácie a práporu a roty pozemných síl, ktoré sa dlhodobo udržiavajú, alebo ich nákladové-

ho ekvivalentu iných síl,

d) podieľať sa na zachovávaní bezpečnosti štátu poskytnutím pomoci pri riešení mimoriadnej udalosti a nevojenskej krízovej situácie a podieľať sa na plnení niektorých úloh Policajného zboru v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

44. V rámci politicko-vojenskej ambície Slovenskej republiky sú ozbrojené sily svojimi kapacitami a spôsobilosťami pripravené zabezpečovať

a) nedotknuteľnosť vzdušného priestoru Slovenskej republiky v rámci integrovaného systému protivzdušnej a protiraketovej obrany NATO,

b) obranu objektov osobitnej dôležitosti

a ďalších dôležitých objektov a ochranu tých objektov, ktoré patria do pôsobnosti ministerstva obrany,

c) plnenie úloh súvisiacich s podporou zahraničných ozbrojených síl, ktorú poskytuje Slovenská republika ako hostiteľská krajina,

d) medzinárodnú spoluprácu ozbrojených síl vrátane spolupráce v oblasti výcviku,

e) plnenie úloh mimo územia Slovenskej republiky v rámci humanitárnej pomoci,

f) vyčleňovanie vojenského personálu do štruktúr a veliteľstiev NATO a EÚ,

g) plnenie úloh v oblasti kybernetickej obrany a kybernetickej bezpečnosti poskytovaním súčinnosti Vojenskému spravodajstvu,

h) podieľanie sa na plnení úloh proti hybridnému pôsobeniu.

45. Ozbrojené sily zvýšia svoju pripravenosť na plnenie rozhodnutí ústavných orgánov Slovenskej republiky. Udržia si nepretržitý prehľad o situácii a informácie na podporu rozhodovacieho procesu, funkčné procesy velenia a riadenia, systém uvádzania do pohotovosti a aktuálne plány. Zabezpečia si pripravenosť na prijatie osôb a vecných prostriedkov pri ich mobilizácii a na prevzatie dodávok tovarov a poskytovaných služieb v rámci podpory obrany štátu.

46. Výstavba a rozvoj ozbrojených síl sa zameria na tieto oblasti:

a) štruktúru, zloženie, kapacity a spôsobilosti, ktoré vychádzajú z požiadaviek na plnenie ich úloh, členstva Slovenskej republiky v medzinárodných organizáciách a zo špecifik nových hrozieb a reflektujú rozvoj vojenskej vedy; veliteľské štruktúry ozbrojených síl budú primera-

né veľkosti ozbrojených síl,

b) dopĺňovanie a udržiavanie vojenského personálu v požadovanom počte a kvalite, zvyšovanie jeho vzdelania, odbornej a fyzickej pripravenosti, psychickej odolnosti, jeho vlastenecké cítenie a rozvoj líderských kvalít veliaceho personálu; udržiavanie konkurencieschopnosti štátnej služby profesionálnych vojakov na trhu práce,

c) zvýšenie počtu a pripravenosti záloh ozbrojených síl a zvýšenie zásob materiálu a munície pre tieto zálohy,

d) modernizáciu, výmenu a zavedenie novej, modernej a technicky vyspelej výzbroje a techniky a dostatočné zásoby materiálu a munície v súlade so štandardami NATO; prioritou je zabezpečenie výzbroje, techniky a materiálu ťažkej mechanizovanej brigády ako priority Cieľov spôsobilostí NATO pre Slovenskú republiku,

e) kvalitný výcvik, vrátane spoločného výcviku jednotlivých síl, a to aj s využitím moderných simulačných technológií, vykonávanie vojenských cvičení so zahraničnými ozbrojenými silami so zameraním na obranu Slovenskej republiky a plnenie medzinárodných záväzkov,

f) udržiavanie a rozvoj infraštruktúry na zabezpečenie kvalitného výcviku, používanie a skladovanie novej výzbroje a techniky, na ochranu objektov a skvalitnenie podmienok života profesionálnych vojakov,

g) prípravu ozbrojených síl spoločne s ozbrojenými zbormi, ozbrojenými bezpečnostnými zbormi a ďalšími záchrannými zložkami integrovaného záchranného systému na obranu štátu a prípravu ozbrojených síl v rámci ich vyčlenenia na plnenie niektorých

úloh Policajného zboru alebo podieľania sa na činnosti integrovaného záchranného systému; ozbrojené sily sa pripravujú aj na použitie ich špecifických spôsobilostí proti hybridnému pôsobeniu.

47. Slovenská republika vo výstavbe ozbrojených síl zabezpečí ich mobilnosť, palebnú účinnosť, nasaditeľnosť, udržateľnosť, flexibilitu, odolnosť, vrátane udržiavania odolných komunikačných a informačných systémov a ich obrany proti kybernetickému útoku, a spôsobilosť plnenia úloh v rôznych geografických a klimatických podmienkach tak, aby boli pripravené viesť vojenské operácie v širokom spektre vrátane operácií vysokej intenzity. Ozbrojené sily sa budujú interoperabilné podľa štandardov NATO.

48. Na plnení politicko-vojenskej ambície Slovenskej republiky sa podieľa aj

a) Vojenská polícia, pričom plní najmä úlohy policajnej ochrany ministerstva obrany, ozbrojených síl a vojenských objektov, podpory ozbrojených síl výkonom policajných činností v priestore ich použitia a podpory zahraničných ozbrojených síl na území Slovenskej republiky, prispieva do vojenských operácií a misií mimo územia Slovenskej republiky a koná v oblasti priestupkov a trestnej činnosti; rozvíja štruktúru a spôsobilosti na plnenie týchto úloh,

b) Vojenské spravodajstvo, pričom plní najmä úlohy spravodajského zabezpečenia obrany na území a mimo územia Slovenskej republiky a podieľa sa na spravodajskej ochrane štátu, a to aj proti hybridnému pôsobeniu; zabezpečuje obranu Slovenskej republiky a plnenie záväzkov

kolektívnej obrany v kybernetickom priestore; rozvíja spravodajské spôsobilosti a buduje a posilňuje kapacity a spôsobilosti vykonávať podporné, obranné, útočné a spravodajské kybernetické operácie.

49. Prioritou vo výstavbe a rozvoji ozbrojených síl, Vojenskej polície a Vojenského spravodajstva je plnenie Cieľov spôsobilostí NATO pre Slovenskú republiku.

50. Slovenská republika rozvíja spôsobilosti ozbrojených síl, Vojenskej polície a Vojenského spravodajstva aj medzinárodnou spoluprácou v rámci NATO, EÚ, Vyšehradskej skupiny a bilaterálne s dôrazom na strategických spojencov.

IV. Príprava a rozvoj podpory obrany štátu

51. Cieľom v oblasti prípravy a rozvoja podpory obrany štátu je zvýšenie jej rozsahu a použiteľnosti najmä skvalitnením plánovania obrany štátu, mechanizmov hospodárskej mobilizácie na úseku obrany štátu a obranného výskumu a vývoja.

52. Ministerstvo obrany a ďalšie ústredné orgány štátnej správy zabezpečia ozbrojeným silám a zahraničným ozbrojeným silám na území Slovenskej republiky v rámci podpory obrany štátu obrannú infraštruktúru, tovary, služby a štátne hmotné rezervy. Slovenská republika poskytuje túto podporu zahraničným ozbrojeným silám prostredníctvom ozbrojených síl.

53. Slovenská republika sa zameria na vytváranie, udržiavanie a rozvoj obrannej infraštruktúry dopravy, komunikačných a informačných systémov, štátnych hmotných rezerv, výroby a distribúcie energií, zabezpečenia pitnou vodou a miest riadenia a činnosti ústavných orgánov a miest velenia ozbrojeným silám v čase vojnového stavu alebo vojny. Rozvoj dopravnej infraštruktúry sa zameria aj na zlepšenie vojenskej mobility v kontexte požiadaviek NATO a EÚ. Zabezpečí sa ochrana a obrana objektov osobitnej dôležitosti a ďalších dôležitých objektov na úseku obrany štátu a ich prevádzka v krízovej situácii.

„Cieľom... je zvýšenie rozsahu a použiteľnosti podpory obrany štátu... skvalitnením plánovania..., mechanizmov hospodárskej mobilizácie a obranného výskumu a vývoja.“

54. Hospodárskou mobilizáciou na úseku obrany štátu sa zabezpečí dostupnosť a nepretržitosť dodávok tovarov na dopĺňanie strát a spotreby ozbrojených síl a ďalších prvkov systému obrany štátu v čase vojnového stavu alebo vojny a poskytovanie služieb týmto prvkom na účely obrany štátu.

55. Dodávky tovarov, poskytovanie služieb a uchovanie výrobných schopností zabezpečia príslušné ústredné orgány štátnej správy zmluvným vzťahom najmä so subjektom hospodárskej mobilizácie alebo podnikateľom alebo inou

právnickou osobou, ktorá môže byť určená ako subjekt hospodárskej mobilizácie. Ten istý subjekt by mal dodávať tovary alebo poskytovať služby ozbrojeným silám

a ďalším prvkom systému obrany štátu v stave bezpečnosti aj v čase vojnového stavu alebo vojny.

56. Slovenská republika zvýši zásoby štátnych hmotných rezerv na podporu obrany štátu tak, aby spolu so zásobami ozbrojených síl, ktorými disponujú v stave bezpečnosti, pokryli potreby ozbrojených síl.

57. Slovenská republika podporí výskum a vývoj v oblasti obrany štátu zameraný najmä na rozvoj kapacít a spôsobilostí ozbrojených síl zvýšenými výdavkami a stabilitou a transpa-

rentnosťou rozvojových priorít. V oblasti moderných, prelomových technológií, vrátane umelej inteligencie, sa Slovenská republika zameria na spoluprácu s inými členskými štátmi NATO a EÚ. Výskum a vývoj sa zameria aj na možnosť aplikácie technológií dvojakého využitia vo vojenstve.

58. Slovenská republika podporí zapájanie sa domácich vedeckých, výskumných, vývojových a priemyselných subjektov do medzinárodných programov a projektov obranného výskumu a vývoja predovšetkým v rámci NATO a EÚ.

V. Podpora obranného priemyslu Slovenskej republiky

59. Cieľom v oblasti podpory obranného priemyslu Slovenskej republiky je zvýšenie jeho podielu na zabezpečovaní obrany štátu a na medzinárodnej spolupráci vytvorením systémových predpokladov na širšie využitie jeho kapacít na výrobu, dodávky tovarov a poskytovanie služieb a v oblasti výskumu a vývoja.

60. Využitie kapacít obranného priemyslu na zabezpečenie tovarov a služieb pre prvky systému obrany štátu je podmienené konkurencieschopnosťou a ekonomickou výhodnosťou. Prioritou sú interoperabilná výzbroj, technika a materiál pre ozbrojené sily, ich oprava a údržba počas celého životného cyklu a príprava personálu. Slovenská republika podporí schopnosť tohto priemyslu zaručiť kvalitu, bezpečnosť a stabilitu dodávok tovarov a poskytovania služieb aj v čase vojnového stavu alebo vojny.

61. Slovenská republika podporí účasť domáceho obranného priemyslu na zabezpečení dodávok tovarov alebo poskytovaní služieb pre ozbrojené sily stabilitou a transparentnosťou viacročných plánov vyzbrojovania a obranného výskumu a vývoja. Zintenzívni sa komunikácia medzi príslušnými ministerstvami a subjektmi obranného priemyslu, a to aj o možnosti uplatnenia sa jeho produktov v zahraničí.

„Cieľom... je zvýšenie podielu obranného priemyslu na zabezpečovaní obrany štátu a na medzinárodnej spolupráci vytvorením... predpokladov na širšie využitie jeho kapacít...“

62. Slovenská republika podporí férovú účasť domáceho obranného priemyslu na medzinárodnej spolupráci, pričom využije aj spoločné projekty tvorby vojenských spôsobilostí a možnosti spoločného financovania a obstarávania v rámci NATO a EÚ. Podporí aj jeho širšie zapojenie do realizácie projektov so zahraničnými partnermi v oblasti výzbroje a techniky pre ozbrojené sily, vrátane transferu príslušného know-how a prípravy personálu na zabezpečenie jej prevádzkyschopnosti.

VI. Príprava obyvateľstva na obranu štátu

63. Cieľom v oblasti prípravy obyvateľstva na obranu štátu je zvýšenie jeho pripravenosti poskytovaním objektívnych informácií o zabezpečovaní obrany štátu, získavaním vedomostí a zručností potrebných v období krízovej situácie a rozvíjaním branného povedomia a praktickej pripravenosti občanov na obranu štátu. Táto príprava prispeje aj k uspokojovaniu záujmu občanov o vojenskú problematiku, k posilneniu súdržnosti spoločnosti a k pôsobeniu proti extrémizmu.

64. Orgány verejnej správy budú poskytovať informácie obyvateľstvu o zabezpečovaní obrany štátu vrátane významu členstva v NATO a EÚ vo svojej pôsobnosti ako súčasť strategicko-komunika-

cie Slovenskej republiky. Na tomto informovaní sa budú podieľať aj ozbrojené sily. Poskytovanie informácií obyvateľstvu prispeje k odolnosti obyvateľstva voči dezinformáciám a škodlivej propagande z vonkajšieho aj vnútorného prostredia a k jeho dôvere k orgánom verejnej správy a podpore členstva Slovenskej republiky v NATO a EÚ. V čase vojnového stavu alebo vojny zabezpečí koordináciu informovania Úrad vlády Slovenskej republiky a bezpečnostné rady krajov a okresov.

65. Vedomosti a zručnosti obyvateľstva potrebné v období krízovej situácie sa rozšíria

vo výchovno-vzdelávacom procese na základných a stredných školách zameranom na brannú výchovu, brannú prípravu, prípravu na civilnú ochranu, zdravotnú prípravu, záujmovú, technickú a športovú činnosť. Ministerstvo obrany predloží požiadavky na obsah brannej výchovy a brannej prípravy Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Na tejto výchove a príprave sa budú podieľať aj ozbrojené sily a ďalšie prvky systému obrany štátu. Ministerstvo obrany podporí prípravu pedagogického personálu v tejto oblasti využí-

tím svojich vzdelávacích kapacít.

„Cieľom... je zvýšenie pripravenosti obyvateľstva na obranu štátu... informovaním..., rozširovaním vedomostí a zručností vo výchovno-vzdelávacom procese... a rozvíjaním... praktickej pripravenosti...“

66. Slovenská republika podporí zvyšovanie branného povedomia a praktickej pripravenosti svojich občanov na obranu

štátu prostredníctvom vojenskej prípravy vykonávanej dobrovoľne. Vstup do aktívnych záloh ozbrojených síl umožní širšej skupine občanov, pričom skvalitní podmienky ich prípravy. To prispeje k tvorbe záloh ozbrojených síl.

67. Verejné aktivity ozbrojených síl s tematikou obrany štátu a spolupráca s občianskymi združeniami a neziskovými organizáciami prispejú k podnieteniu záujmu občanov o prípravu na obranu štátu.

68. Na príprave obyvateľstva na obranu štátu sa môžu podieľať aj občianske združenia, nezisko-

vé organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a registrované cirkvi a náboženské spoločnosti. Ministerstvo obrany skvalitní podmienky ich účasti na tejto príprave.

VII. Zabezpečenie zdrojov na obranu štátu

69. Cieľom v oblasti zdrojov na obranu štátu je zabezpečenie kvalitných ľudských zdrojov, moderných vecných zdrojov a dlhodobo predvídateľných finančných zdrojov v rozsahu potrieb obrany štátu a ich efektívne a transparentné využitie.

70. Slovenská republika zabezpečí na obranu štátu:

a) ľudské zdroje najmä v ozbrojených silách, v ostatných výkonných prvkoch systému obrany štátu a v orgánoch štátnej správy, pričom skvalitní ich výber a prípravu, zabezpečí ich profesionalitu, odbornosť, morálne kvality, podmienky na ich udržanie a prijme opatrenia na predchádzanie alebo potlačanie ich extrémistických a nenávisťných prejavov a konaní,

b) vecné zdroje najmä na výstavbu a použitie ozbrojených síl, ostatných výkonných prvkov systému obrany štátu a na podporu obrany štátu, ktoré vytvárajú podmienky na kvalitné plnenie úloh, pričom zohľadní technologický vývoj a jeho implikácie pre vedenie boja a posilní bezpečnosť a stabilitu dodávok tovarov a poskytovania služieb,

c) finančné zdroje v súlade so záväzkami v NATO a EÚ s ambíciou dosiahnuť úroveň 2 % HDP v roku 2024 a ďalej ich udržiavať aspoň na tejto úrovni, minimálne 20 % z obranných výdavkov na hlavnú výzbroj a techniku ozbroje-

ných síl a súvisiaci výskum a vývoj a smerovanie k 2 % z obranných výdavkov na obranný výskum a vývoj; tieto zdroje prispievajú aj k ekonomickému rozvoju Slovenskej republiky.

71. Slovenská republika vynaloží úsilie o získanie finančnej podpory v rámci medzinárodnej spolupráce najmä na infraštruktúru a riešenie environmentálnych záťaží v pôsobnosti ministerstva obrany, podporu obranného priemyslu, výskumu a vývoja a vzdelávania. Na tento účel využije hlavne štrukturálne fondy EÚ, Európsky obranný fond, Program bezpečnostných investícií NATO a bilaterálne mechanizmy.

„Cieľom... je zabezpečenie kvalitných ľudských zdrojov, moderných vecných zdrojov a dlhodobo predvídateľných finančných zdrojov... a ich efektívne a transparentné využitie.“

72. Slovenská republika v čase vojnového stavu alebo vojny zabezpečí nárast zdrojov prostredníctvom mobilizácie ozbrojených síl a opatrení hospodárskej mobilizácie na účely obrany štátu a vojnového štátneho rozpočtu.

73. Slovenská republika zabezpečí efektívne a transparentné využitie zdrojov

a) skvalitnením procesov obranného plánovania, v ktorom sa rozpočtovanie riadi programovaním a dlhodobým plánovaním a je previazané s procesom obstarávania,

b) harmonizáciou jej obranného plánovania s obranným plánovaním NATO pri zohľadnení plánovania vojenských spôsobilostí v EÚ,

c) skvalitnením merania výsledkov, zvýšením dostupnosti informácií pre rozhodovanie a otvorenou a objektívnou komunikáciou s verejnosťou vrátane zverejňovania zmlúv,

d) uplatňovaním princípu hodnoty za peniaze, skvalitnením prípravy, hodnotenia a realizácie investícií, súťaživými a transparentnými nákupmi a pravidelnými revíziami výdavkov na obranu,

e) optimalizáciou organizačnej štruktúry ministerstva obrany a veliteľskej štruktúry ozbrojených síl,

f) implementovaním komplexného manažérstva kvality na ministerstve obrany zameraného na zvýšenie jeho účinnosti a efektívnosti pri dosahovaní cieľov,

g) zvýšením energetickej efektívnosti činnosti ministerstva obrany a ozbrojených síl; tým zníži aj ich negatívny environmentálny vplyv,

h) skvalitnením procesov vyzbrojovania ozbrojených síl, ktoré sú previazané s vytváraním ich štruktúr, dopĺňovaním personálu a so získaním spôsobilostí, pričom zohľadní životný cyklus výzbroje a techniky a možnosti jej unifikácie,

i) zavedením spôsobu financovania neplánovaného použitia ozbrojených síl mimo územia Slovenskej republiky v nadväznosti na rozhodnutia jej ústavných orgánov tak, aby nebolo na úkor prevádzky a výstavby ozbrojených síl,

j) prehĺbením medzirezortnej spolupráce najmä v oblasti prípravy personálu, využívania infraštruktúry štátu, v oblasti vyzbrojovania a obstarávania materiálu a súvisiacich služieb, ako aj spolupráce so súkromným sektorom a akademickou obcou hlavne v oblasti vzdelávania, výskumu a vývoja a materiálneho zabezpečenia,

k) využívaním medzinárodnej obrannej spolupráce, najmä harmonizovaním rozvojevých zámerov, združovaním, zdieľaním alebo špecializáciou spôsobilostí a využívaním služieb agentúr a expertízy NATO a EÚ.

ZÁVER

74. Obranná stratégia Slovenskej republiky určuje politicko-strategický rámec pre nadväzujúce strategické, koncepčné a plánovacie dokumenty a novelizáciu všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku obrany štátu.

75. Za implementáciu Obrannej stratégie Slovenskej republiky zodpovedá vláda Slovenskej republiky. Jednotlivé ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy zabezpečujú jej implementáciu vo svojej pôsobnosti.

76. Ústavné orgány podporia implementáciu Obrannej stratégie Slovenskej republiky najmä zodpovedným financovaním obrany a efektívnym využitím zdrojov na dosahovanie cieľov. Implementáciu môže ovplyvniť aj vývoj bezpečnostného prostredia.

77. Implementácia Obrannej stratégie Slovenskej republiky sa vyhodnocuje transparentne každoročným verejným komplexným hodnotením obrany štátu. Ministerstvo obrany predloží toto vyhodnotenie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť. Tento výbor môže informovať plénum Národnej rady Slovenskej republiky o podstatných zisteniach.

78. Obranná stratégia Slovenskej republiky sa aktualizuje na základe záverov strategického hodnotenia obrany štátu, pri zásadnej zmene bezpečnostného prostredia Slovenskej republiky alebo úrovne obranných výdavkov alebo v nadväznosti na aktualizáciu Bezpečnostnej stratégie Slovenskej republiky.

OBRANNÁ STRATÉGIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

*Obranná stratégia Slovenskej republiky bola schválená
Národnou radou Slovenskej republiky 27. januára 2021*

Vydalo Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
www.mosr.sk

1. vydanie
NEPREDAJNÉ

© Ministerstvo obrany Slovenskej republiky - 2021
ISBN 978-80-89261-86-4
EAN 9788089261864

